

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 112. Argumentum centesimum secundum. Ex eo quòd incredibile
sit, Christum voluisse, ut sui in administrando Pœnitentiæ Sacramento
Ministri, omnibus prudentiæ luminibus renuntiantes, id verum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

missa, valde probabilis est, vel saltem dispositio, seu plena conversio dubia. Est enim iustus & valde rationalis timor, ne conversio, seu contritio, vel non sit in voluntate, sed in sola cogitatione, vel solum in cordis superficie, non in intimo corde, nec cum plena, sed cum semiplena ad summum, & semifausta non coincidenti voluntate, prout argumenta superiora demonstrant.

1190 Videri potest Epist. Pastoralis Illustr. D. Episcopi Catalaunensis, ad iuxta Diocesis Confessarios, data anno 1672. in qua sic: *Repetam hic quam possim fortissimè, quod toties antè dixi, nullatenus concedendam esse peccatoribus inveteratis temerariam & precipitatum absolutionem; at multum sparsè relinquendum medicandis vetustis illorum plagis; nec posse nos aliter agere, nisi omnino neglectam velimus illorum salutem, neglecta principia Religionis maximè inviolabilia, cum aperto rerum sanctissimarum abusu. Quid enim aliud, quàm illas indignissimè tractant, & pudende profanationi Sacramentum exponunt, qui hoc conferunt personis tam malè dispositis, ut sunt peccatores inveterati (sicut & consuetudinarii, citòque & facilè relabentes) & sanguinem Jesu Christi concredunt salaci illorum verbo, cui nec minimam rem temporalem tuò crederemus? Quo jure licet illi, qui pro tribunali adè formidabili sedent, ut ibi non hominis exercent iudicium, sed Domini, absolute criminosis, qui semper in criminosis suis hærent? Quibus, juxta sanctos Patres, ludus est communitio pacis? Qui perpetuum faciunt penitentis & relapsi in peccata circum, & qui consequenter in se ipsis jugiter circumferunt sententiam supremi Judicis: Non in vanum potestatem ligandi aequè ac solvendi nobis concessit Deus. Hanc autem dispensatam oportet, non quomodolibet; at juxta ejus voluntatem, quæ est (teste Gregorio) ut Confessarius perquirat motus gratiæ divini in animabus. & neminem absolvat in terra, nisi quem per veram Deum compunctionem visitas, & quem in celo suâ reconciliatione & pace dignum iudicat. Eapropter omnino necesse est, ut in eis sit verus & supernaturalis conversionis motus, qui includat dolorem ac detestationem omnium criminum commissorum, & sincerum propositum. . . . An autem dici potest dolorem de præterito, & propositum de futuro esse verum, ac plenum, dum penitens se non emendat; at semper, ut canis ad vomitum, ad priora sua vitia revertitur? In confesso est quod Confessarius non possit ei credere, sine maxima imprudentia, & certo profanationis periculo. Hoc ut evites, miseris his penitentibus absolutionem differat, & per bona illorum opera aliquamdiu (ex præscripto Evangelii) experiatur, bonane & firma sit eorum voluntas, donec explorando noscat vera fuisse promissa ex mutatione vitæ, exercitiis virtutum contrariarum. & ex constanti usurpatione medicorum, quibus pravi habitus vinci queant. . . . Siqui adhuc sunt Confessarii, qui contrariâ utuntur praxi, non aspiantur, ut lex, aut exemplum; sed caveantur ut abusus summè perniciosus, maximèque contrarius spiritui Ecclesiæ. Similia habet Illustrissimus D. Forbinus de Janfon, Episcopus Dinientis (modò Eminentissimus S. R. E. Cardinalis) in Epist. Pastor. anni 1660.*

CAPUT CXI.

Argumentum centesimum primum.

Ex eo quod insuper sit contra officium boni Judicis, Medici, & Doctoris, quod Confessarius gerit.

1191 **R**atio est, quia Judicis est secundum iudicium regulas judicare; Medici secundum regulas medicinæ; Doctoris secundum regulas doctrinæ. Judicis proinde est secundum iudicium regulas dis-

cernere, an causa satis instructa sit ad iudicium ferendum. Medici, an æger, secundum medicinæ regulas, dispositus sit ad medicinam ipsi cum fructu applicandam. Doctoris, an ista vel illa doctrina bona sit, & conveniens discipulo, &c. Nec in istis iudex credere debet reo, Medicus ægro, nec Doctor discipulo. Alias rerum inventor ordo, secundum quem testimonium rei in propria causa quoad hoc debet esse suspectum; nec iudex submittere se debet iudicio rei; sed reus iudicio Judicis. Iudex quidem sacramentalis à reo (utpote sui ipsius accusatore) discedere debet quid fecerit, & non fecerit; nec enim aliunde scire potest. Verum an ex factis, à reo in confessione expositis, refertur probatio sufficientis dispositionis ad absolutionem, ad hoc certum est. Confessarii, tanquam Judicis, esse ex principis artis sue iudicare, ut improbabile sit, atque (ut D. Bonaventura ait) *inauditum philosophandi genus*, asserere quod Confessarius id à reo debeat dicere, & quoad hoc ipsi credere.

Neque id solum procedit de Confessario tanquam iudice, sed & tanquam Medico & Doctore. Nam, ut Eminentissimus Denhoffius §. 11. retulit ait, peccator recipiendæ sanitatis causâ, ad Confessarium, velut animæ suæ Medicum accedit. Quemadmodum ergo Medicus corporalis ab ægro quidem dicere debet, quid in corpore suo sentiat, & quoad hoc ipsi credere; sed an id quod æger sentit, curabile sit, & an corpus ipsius febricitet an non, & an hic & nunc dispositum sit ad hoc ut medicina ipsi proficua sit. Medici est ex medicinæ regulis judicare; nec quoad hoc ægro debet credere. Similiter ergo Confessarius, tanquam spiritualis Medicus, à penitente discedere debet facta, ex quibus ferendum est iudicium de dispositione animæ ipsius, & ipsi debet quoad illa credere: sed an facta illa satis ostendant ipsam liberam à febre spirituali, sive ab affectu peccati; vel an satis ostendant ipsam dispositam ad curationem spiritualem, seu absolutionem, Confessarii est ex principis artis sue, sive ex Theologiæ regulis, Scriptura scilicet & traditione iudicare; nec quoad hoc penitenti debet credere.

Denique sicut risu & explosione dignus ab omni-
1192 nibus estimaretur Medicus corporalis, qui in istis ægroti sui testimonio crederet, quotiescumque ratio manifesta in contrarium ipsi non apparet, ipsique medicinam applicaret; quando velle (contra communem quippe sensum) ageret, atque ex hoc ægrotum suum sapè occideret, medicinam indebitè applicando; sic risu & explosione dignus ab omnibus censeri deberet Medicus spiritualis, qui, in re simili, penitentis, seu spiritualis infirmi sui testimonio crederet, quotiescumque ratio manifesta in contrarium non apparet, ipsique absolutionem concederet, quando vellet; quia per hoc ipsum spiritualiter impè occideret, in disposito absolutionem concedendo. Meritoque ipsi peccator in die iudicii exprobraret, quod ipsi contra rationem, contra sensum communem, contra suæ artis regulas credidisset. Deus quoque ipsi merito exprobraret, quod, in hoc peccatorem audiendo, fidelis & prudens dispensator non fuisset pretiosi sanguinis Filii sui; utpote quem secundum divinam suam voluntatem, sibi per oracula Scripturarum, per doctrinam Sanctorum, & per ordinem divinitus institutum non dispensasset, secundum quem peccator, tanquam reus, sequi debet iudicium Confessarii tanquam Judicis, Medici & Doctoris sui, non contra.

CAPUT CXII.

Argumentum centesimum secundum.

Ex eo quod incredibile sit, Christum voluisse,

ut sui in administrando Poenitentiae Sacramen-
to Ministri, omnibus prudentia luminibus
renuntiantes, id verum esse credant, quod
rationi & prudentiae de falsitate suspensissimum
est. Tale verò est testimonium consuetudina-
rii, & recidivi, totose corde dolere, emen-
dationemque promittere asserentis, dum nul-
lum aliud praeberet sua sinceritatis indicium,
nisi sola verba, vel alia eiusmodi signa, quae
sepe haecenus fallaciter, sine absque effectu
usurpavit.

1194 **I**llud esse incredibile manifestum est ex eo quod
Christus contra prudentiam fidelitatemque pos-
tularet à Ministris, quos constituit super familiam
suam, & quibus dispensationem commisit myste-
riorum suorum: *Quis putas (inquit) fidelis ser-
vus, & prudens, quem constituit Dominus super
familiam suam? Testimonium verò istud, quod
consuetudinarii & recidivi reddunt de contritione
sua ex toto corde, &c. rationi & prudentiae de fal-
sitate esse suspensissimum, dum aliud non praes-
tant argumentum veritatis illius, nisi sola verba,
seu alia eiusmodi signa, quae sepe haecenus fal-
laciter, seu absque effectu praesertierunt, non mi-
nus manifestum efficiunt superiora argumenta,
confirmataque ratio. Quod utique nimis irrationa-
bile sit, Confessarium, id est Judicem, &
Medicum, adstringere ad credendum reo, & a-
groto, in iis in quibus sapientissime sibi metipsum blandi-
ri, caecutire, seque ipsum ad seducere soler,
ut ne ipse quidem sibi in iis tuto credere possit.*

1195 Propterea libenter hic excribo praeclearum de
hoc argumento discursum Illustrissimi D. Episcopi
Catharionensis, in Amore suo poenitente lib. 2.
c. 18. §. 6. *Quis dicit (inquit) eorum pollicitatio-
nibus prudenter credi posse, qui cum antea sepe
in promissis vani fuerint, nullum novum suae sin-
ceritatis indicium proferunt? Quis sibi, nisi falli
velit, persuadebit, istum suorum criminum ex
animo toto poenitere, qui, post usurpatum Poeni-
tentiae Sacramentum, mox illa repetit, tametsi nul-
la vi ad illa coactus, nullis insolis novisque ad il-
la attractus illecebris? Extra confessionis tribuna-
lia, qui semel malus, semper praesentitur malus,
quidquid dicat, quidquid promittat, nisi operibus
comprobaverit se esse mutatum: quid est quod in
solo confessionis tribunali, ubi vice Christi, qui est
prudens & sapientia aeterna, Sacerdos praesidet,
non semel malum, sed sepe malum, sepe fictum,
sepe falsum, nihilominus sincerum & verum de-
betur estimari, tametsi nulla proferat suae sinceritatis
& veritatis argumenta, quibus antea non
fessellerit? Quis hoc credit, nisi qui credit voluisse
Christum, ut sui in poenitentiae tribunalibus Vica-
rii omnibus prudentiae luminibus renuntiant, leve-
que corde, cito, sine indicio, omnibus credant?
Nisi qui credit voluisse Christum, ut discernant
tanquam Judices sensibus perfecti, sed ut, contra
divinum mandatum, pueri sensibus effecti, id ve-
rum arbitrentur, quod rationi ac prudentiae de fal-
sitate suspensissimum est. Nisi qui credit, voluisse
Christum, ut illi, quos voluit esse lucem mundi,
ab ipsi tenebris, hoc est obscuritate & excelsitate
peccatorum mentibus, lumen mutuarent? Nisi qui
credit, voluisse Christum, ut animarum Medici,
in arte medicandi minus sapiant quam aegroti? Nisi
qui credit, voluisse Christum, ut Pastores in poeni-
tentiae tribunalibus ducantur ab ovidibus, non sa-
nis illi quidem, sed à scabiosis, sed à seductis atque
infectis? Nisi qui credit, Christum voluisse, artem
artium, regimen animarum (quod in administra-
tione Poenitentiae Sacramenti maxime consistit) de-
pendere, non à caelestibus divina prudentia lumi-*

nibus, non à Scripturarum oraculis, non à san-
ctorum Patrum doctrina, non à sacris Conciliorum
Decretis, sed à fallacibus reorum verbis, sed à te-
merariis illorum promissis, sed à caecis illorum iudi-
ciis, quibus Confessarius credere debeat, id est
Judex reo, Medicus infirmo, Doctor discipulo?

CAPUT CXIII.

Argumentum centesimum tertium.

Ex eo quod sancti Patres censerint, Sacra-
mentalem Judicem, gravioris criminis res
credere non oportere, dum ligatura impa-
tienti, tamquam sanatus, statim solvi vult,
ad calestemque mensam involare.

Atque hinc apparet, nimis absurdum censui-
se Patres, si oporteret Medicum medendi
rationem deicere ab aegroti, Pastores pascendi ra-
tionem ab ove, Judices judicandi rationem à reo.
Nam ut hoc manifestum facerent, lapsis lapsu
graviore, ad abolitionem, communionemque
festinantibus, obsecuti non sunt, nec ipsis se dis-
positos asserentibus crediderunt, sed fortissimè re-
sisterunt, uno ore praedicantes, alto vulnere dili-
gentem & longam medicinam esse necessariam;
Dominum graviore crimine offensum non cito
placari; citis ac praecipitatis abolitionibus pacem
animabus non concedi, sed tolli; salutem non
promoveri, sed impediri; praeproperè & festinan-
ter absolventes, peccatoribus ad abolitionem pro-
perantibus obtemperando, hoc esse quod grandis
frugibus, quod turbidam fidem arboribus, quod
armamentis pestilens valitas, quod navigiis saeva tem-
pestas; quodque animarum ruinam hoc pacto non
reparetur, sed majores parentur. Ita utique, alia-
que eiusmodi docet Cyprianus in lib. de lapsis, ut
vidimus plusquam unà vice.

Propterea etiam docuerunt, lapsos, ad absolu-
tionem taliter festinantes, tractandos ut aegros
noxia cupientes, quibus anuendum non est, sed
fortiter obstandum, animosque ipsorum à Sacer-
dotibus, velut Medicis spiritualibus, fovendos, &
ad maturitatis, id est mature poenitentiae tempus
expectandum suaviter animandos, & quam ingens
peccatum commiserint instruendos; convincen-
dos denique tam cito non sanari graviora animae
vulnera, maxime reperia, uti nec corporis; pa-
tientiam ad hoc esse necessariam, nec sine ea spe-
randam ab ipsis sanitatem. *Infidelis enim cicatrix,
quam cito festinans Medicus induxerit. Ita rursum
Cyprianus ibidem, variisque in Epistolis. Ita etiam
Clerus Romanus, & sancti Confessores apud ip-
sum.*

Ipsius concinens Ambrosius in Psal. 37. *Medicus*
(inquit) medendi tempus expectat, ut digestis a-
gritudinibus medicina subsidia deserat; ne acerba
adibus & immatura (ut asserunt) aegritudo, cu-
rationis remediis reluctetur, & beneficium sentire
non possit. Et alio loco: *Medicina periti cum vi-
dent natas aegritudines... medicinam quidem non
adhibent, sed tamen medicinae tempus expectant;
nec deserunt invalidum, sed lenioribus verbis, aut
quibus possunt, palpant delinimentis, ne aut inter-
missa aegritudo desperatione animi gravelescat, aut
vndior medicinam respuat, eo quod ad maturita-
tem pervenire nequeat, si indigeste insolens rerum
hujusmodi Medicus adhibeat manus. Et in Psal. 36.
Medicus non statim adhibet medicamenta lan-
guori. Si dolor fervet, fomenta adhibet, ut mites-
cat dolor. Si febris exarsuat, remedit tempus ex-
pectat... Aegroti dicit, expecta, desinat febris,
digeratur commotio. Cito enim refricatur vulnus,
quod sanatum medicina lege non fuerit (ait Ierem. 4.
in Psal. 118.)... ideoque bonus Medicus hujusmo-
di aegrum legitime dicit esse curandum (id est legau;*